

Papers, padró i immigració

- Li dolgui a qui li dolgui, durant les pròximes dècades seguirem necessitant immigrants

JOSEP OLIVER ALONSO*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 28.01.10

Entristeix l'espectacle que s'ha muntat en relació amb l'empadronament a Vic. Entristeix, perquè la ciutat ha treballat per afavorir la integració dels seus immigrants. I la distribució dels escolars de la immigració entre les seves escoles, independentment de la seva localització, no mereix més que aplaudiments. Això és l'únic que funcionarà per a una correcta integració de segones i posteriors generacions.

Entristeix, perquè ofereix una imatge falsa de la immigració a Catalunya. La realitat és ben diferent. Com ha destacat **Joaquín Arango**, malgrat la crisi, les tensions amb la immigració han estat pràcticament inexistents.

Entristeix, perquè el PP s'ha llançat a un insensat i perillós aprofitament electoral. Això pot donar rendiments a curt termini. Però és pa per avui i fam per demà. Perquè, malgrat la crisi, continuarem necessitant la immigració, ara i en el futur. A més a més, les propostes (contracte d'integració o sanitat i escolaritat universals, al marge del padró) són o bé impracticables, o bé directament no democràtiques. ¿Com planificarien les autoritats educatives i sanitàries les necessitats de la immigració sense saber el domicili de les famílies?

A més a més, el contracte d'inserció parteix de la falsa i poc democràtica

presumpció que l'immigrant, a diferència del natiu, ha de demostrar que combrega amb uns determinats valors. I aquests només es poden expressar a través de les lleis. Qualsevol altra mesura, sigui per a nadius o immigrants, seria discriminatòria. Les lleis són el nostre contracte social, i són aquestes les que s'han de respectar.

Entristeix, perquè sembla com si la immigració s'hagués colat sobtadament per la porta del darrere del país. I això no és cert, fins i tot per a aquells col·lectius que hi van entrar irregularment. La immigració respon a la necessitat de treball de l'immigrant i a la demanda de treballadors en la societat que l'acull.

És cert que ara aquest argument perd capacitat pedagògica. Però ni des dels mitjans de comunicació ni des de la política s'hauria d'acceptar que s'oblidin les raons últimes del procés. ¿O és que pensem renunciar a la renda que la immigració va generar en els anys de l'expansió? ¿O és que no recordem que una part molt notable dels llocs de treball creats per als nostres fills, amb més qualitat, millors salaris i més estabilitat, expressaven l'augment de les necessitats econòmiques generades per la immigració? O, per últim, ¿és que ens hem oblidat de la caiguda de la nostra natalitat i que, per això, la immigració ha suplert els fills que no hem tingut?

En moments de tribulació, deia el clàssic, millor no fer mudances. I ara, justament, estem transitant per un d'aquests moments. Per això, en aquestes turbulències, convé mantenir el cap fred i no deixar-se emportar per sentiments, més o menys benintencionats, o per motivacions polítiques menys confessables. ¿Ja sap el lector quanta immigració continua avui treballant a Espanya i sense la qual el país

difícilment funcionaria? En el tercer trimestre del 2009, uns 3,2 milions (davant dels 15,5 milions de nadius), i més de 600.000 a Catalunya (per 2,5 milions de treballadors del país). En la majoria dels casos, la immigració ha complementat la nostra estructura ocupacional, de forma que la competència amb els nadius ha estat marginal. Això vol dir que, fins i tot amb l'elevat nivell d'atur que hi ha actualment, molts nadius no estarien disposats a treballar en determinades ocupacions, majoritàriament desenvolupades per la immigració. Com ara, per exemple, en el sector de l'hostaleria i la restauració, per no parlar del servei domèstic o de l'atenció a la nostra gent gran.

És veritat que hi ha una difusa sensació que la immigració obté, abans que la població nativa, algunes ajudes del nostre poc generós Estat de benestar, bàsicament vinculades al sistema educatiu (menjadors, elecció de centre...). I també que algunes decisions de les autoritats educatives a l'hora de permetre l'ús de certs símbols religiosos no ajuden a mantenir un debat serè. Però, en aquests difícils moments pels quals passa el país, convé que no oblidem que gairebé el 40% del creixement de la nostra renda entre els anys 2000 i 2007 es va deure als immigrants. I que una part de la guardiola de la Seguretat Social també es deu a ells.

Per bé o per mal, quan va començar a caure la taxa de natalitat, estàvem decidint que, tard o d'hora, necessitaríem una ajuda exterior. Seria el sùmmum del cinisme que, ara que tenim problemes, procedim com si el passat no hagués existit. I, a més a més, seria el sùmmum de l'estupidesa, perquè, li dolgui a qui li dolgui, continuarem necessitant la immigració en les pròximes dècades. ¿O és que algú amb el seny suficient creu que les debilitades cohorts dels nascuts a partir del 1975 finançaran les nostres pensions? A partir del 2015, els fills del *baby*

boom començaran a jubilar-se. I, des del 2020 en endavant, aquest procés s'accentuarà. No ho oblidem.

*Catedràtic d'Economia Aplicada (UAB).